

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:2501

av Andreas Norlén m.fl. (M)

Sanktioner vid bristande uppfyllelse av minoritetspolitiska åtaganden

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjlighet till sanktioner gentemot de kommuner som ingår i förvaltningsområden för minoritetsspråk och inte lever upp till sina åtaganden, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att stärka de nationella minoriteternas egenmakt och inflytande samt att verka för att deras språk och kultur ska hållas levande är en bärande del av minoritetspolitiken enligt den lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk som antogs 2009. Genom lagen fastställs de nationella minoriteternas grundläggande rättigheter. Det handlar bland annat om inflytande, bevarande av de nationella minoritetsspråken och främjande av de nationella minoriteternas kultur.

I lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk anges ett antal kommuner som utgör förvaltningsområden för meänkieli, samiska och finska. Lagen ger också utrymme för andra kommuner och landsting att ansöka hos regeringen om att få ingå i ett förvaltningsområde. Förvaltningsområdena medför att vissa ytterligare rättigheter för tornedalingar, samer och sverigefinnar ska finnas i kommunerna, såsom att kontakter med myndigheter, barnomsorg och äldreomsorg ska kunna erbjudas på det berörda minoritetsspråket.

Lika viktigt som de stärkta rättigheterna är för våra nationella minoriteter, lika viktigt är att uppföljning och utveckling i förvaltningsområdena av skyddet för de nationella minoriteterna genomförs. Annars är risken stor att insatserna efter hand stagnerar. För uppföljningen av lagen ansvarar Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget.

I uppföljningen och även i samtal med företrädare för olika minoritetsgrupper har det framkommit att inte alla kommuner och landsting/regioner som ingår i förvaltningsområdena lever upp till sina åtaganden. Det är självklart inte acceptabelt. Många kommuner och landsting/regioner har nu ingått i förvaltningsområden under ett antal år. Det bör därför kunna krävas att de har byggt upp och anpassat verksamhet i enlighet med lagens föreskrifter. Då dessa kommuner och landsting ersätts för sina merkostnader genom statsbidrag är det rimligt att ifrågasätta om då dessa statsbidrag används på rätt sätt. Totalt uppgick antalet anslutna till förvaltningsområden 2014 till 68 kommuner och 13 landsting/regioner.

Det är, som framhålls i en kommittémotion från allianspartierna i konstitutionsutskottet, viktigt att regeringen vidtar erforderliga åtgärder för att skärpa uppföljningen av att de kommuner som ingår i förvaltningsområden för minoritetsspråk verkligen lever upp till sina åtaganden. I de fall det går att påtala brister bör i första hand åtgärder tas för att rätta till dessa, lämpligen genom uppdrag till Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget. En sådan uppföljning är nödvändig för att säkerställa att de rättigheter för enskilda, som en anslutning av en kommun till ett förvaltningsområde innebär, verkligen förverkligas i den lokala verksamheten och att de statsbidrag som betalas ut till kommuner och landsting/regioner används på rätt sätt.

Hjälper inte det bör indraget statsbidrag eller andra sanktioner gentemot de kommuner som inte lever upp till sina åtaganden inom förvaltningsområdena för minoritetsspråk övervägas. Det är inte rimligt att kommuner som inte lever upp till sina åtaganden ska få behålla det statsbidrag de erhållit för att genomföra åtgärder de sedermera visar sig inte ha vidtagit. En sanktionsmöjlighet framstår därmed som rimlig ur ett principiellt perspektiv, men den skulle sannolikt också ha en preventiv effekt och stimulera kommunerna att leva upp till det de åtagit sig att göra.

Andreas Norlén (M)

Annicka Engblom (M)

Maria Abrahamsson (M)

Patrick Reslow (M)

Lisbeth Sundén Andersson (M)

Marta Obminska (M)